

Zapisnik srečanja SUPREME – PRVA LOKALNA DELAVNICA

20. 6. 2018

Regionalni razvojni center Koper

Slavko Mezek

Vane Urh

Koper, Slovenija, 2018

PRISOTNI UDELEŽENCI

1. Babič Tjaša, Mestna občina Koper
2. Bangiev Georgi, Mestna občina Koper
3. Čok Gregor, U-M-A d. o. o.
4. Knez Brina, Javni zavod KP Strunjan
5. Kočevar Boris, občina Piran
6. Lavrenčič Valentina, Ministrstvo za okolje in prostor – Direktorat za prostor, graditev in stanovanja
7. Levanič Roberto, Luka Koper d. d.
8. Manzin Alberto, Center za pospeševanje podjetništva Piran
9. Marsič Matjaž, Mestna občina Koper
10. Mezek Slavko, Regionalni razvojni center Koper
11. Oblak Vinko, Marina Portorož
12. Pantelin Ana, BIRO OBALA, projektiranje in inženiring, d.o.o.
13. Petrič Mitja, Mitja Petrič s.p.
14. Plazar Manca, Manca Plazar s. p., arhitekturna in urbanistična dejavnost
15. Starman Marko, občina Izola
16. Stijepić Sambole Andrej, občina Ankaran
17. Turk Robert, Zavod RS za varstvo narave
18. Urh Vane, Regionalni razvojni center Koper
19. Varljen Manuela, BIRO OBALA, projektiranje in inženiring, d. o. o.

PROGRAM

12.45 – 13.00 Prihod, registracija

13.00 – 13.05	Organizator	Uvod
13.05 – 13.20	Valentina Lavrenčič	Direktiva PPN in njena implementacija v RS
13.20 – 13.30	Slavko Mezek	Projekt SUPREME: prispevek k implementaciji PPN
13.30 – 14.00	Gregor Čok/Manca Plazar	Povzetek stanja (raba, okolje, interakcija morje/obala)
14.00 – 14.40	Udeleženci	Razvoj dejavnosti v prihodnosti (dolgoročno, srednjeročno)
14.40 – 15.00	Odmor za kavo	
15.00 – 15.40	Udeleženci	Vizija (Jadran, morje pod jurisdikcijo RS)
15.40 – 16.20	Udeleženci	Elementi za scenarije
16.20 – 16.30	Gregor Čok/Manca Plazar	Zaključki

1 UVOD

Slavko Mezek je pozdravil prisotne, predstavil predviden potek delavnice in osebe, ki bodo vodile razpravo. Potem je povabil Valentino Lavrenčič k uvodni predstavitvi Direktive o pomorskem prostorskem načrtovanju (v nadaljevanju »PPN«).

2 DIREKTIVA PPN IN NJENA IMPLEMENTACIJA V RS

Valentina Lavrenčič je predstavila vsebino Direktive o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje, njen namen in cilje. Predstavila je dejavnosti in rabe, ki so navedene v Direktivi in izpostavila pomembnost razumevanja interakcije rabe prostora na kopnem in na morju.

Predstavila je dokument Strategija prostorskega razvoja Slovenije (v nadaljevanju »SPRS«) iz leta 2004, ki je zadnji veljavni dokument, ki obravnava področja, ki se nanašajo na morje in rabo na morju. Ministrstvo za okolje in prostor je začelo dokument SPRS prenavljati, trenutno je v fazi usklajevanja osnutka SPRS. Predmet strategije je tudi raba prostora na morju in ob obalni črti. Razložila je način vključitve PPN v prenovljeno SPRS. PPN je predviden v obliki akcijskega programa za izvajanje SPRS 2030 na morju (v nadaljevanju »AP«), po 67. členu ZUreP-2. AP bo vseboval usmeritve za obalni pas, ki bodo pripravljene na podlagi Protokola o celovitem upravljanju obalnih območij v Sredozemlju (v nadaljevanju »ICZM«).

V okviru strokovnih podlag za PPN so bili v okviru naloge »[Ažuriranje kart rab na morju – Kartografska in geoinformacijska podpora za prikaz stanja prostora za območje slovenskega dela Jadranskega morja](#)« zbrani podatki za rabo na morju in se nahajajo v bazi, ki jo vodi Ministrstvo za okolje in prostor.

V okviru razpisa CRP (Ciljni raziskovalni programi), je bil pripravljen projekt »[Razvoj procesa in postopkov priprave integralnega pomorskega prostorskega načrtovanja](#)«, ki predlaga tudi način spremljanja in vrednotenja izvajanja PPN.

Predstavljeni so bili projekti na temo PPN, to so CAMP, ESaTDOR, ADRIPLAN, SHAPE in SUPREME.

Valentina Lavrenčič je izpostavila pomembnost vključevanja lokalnih predstavnikov v postopek priprave PPN. Zato je pozvala udeležence, da izpostavijo poglede lokalnih ravni, kakšne so želje lokalnih predstavnikov v PPN in kakšni so cilji razvoja na morju in na obali.

Boris Kočever je vprašal, ali smo v fazi formalne priprave državnega prostorskega načrta in dobil odgovor, da smo trenutno v fazi neformalnih pogovorov in priprav na postopek, ki bo lahko stekel po obravnavi prenovljenega dokumenta SPRS v Državnem zboru.

Vinko Oblak je izpostavil konkreten primer konflikta, čiščenja plovnih poti; kam naj se deponira gradivo, ki ostane ob vzdrževanju plovnih poti. Danes vidijo omejitve v organizaciji obnovitvenih del (iskanje rešitev, predlogov, potreb).

Valentina Lavrenčič je izpostavila, da je potrebno najprej razmišljati na strateški ravni, kaj si sploh želimo na morju, kakšno morje si želimo. Ko so na Ministrstvu za okolje in prostor zbrali rabe, so ugotovili, da se dejavnosti, ki se izvajajo, že prekrivajo in zato obstajajo možnosti za konflikte. Nekatere dejavnosti so našle sektorske rešitve, ni pa bila vsebina določena v soočenju z drugimi potrebami, v okviru celostnega postopka PPN. Obalni pas bo predmet usklajevanja z dejavnostmi na morju. Opomnila je, da ministrstvo od projekta SUPREME pričakuje oblikovanje scenarijev razvoja in vrednotenje njihovih posledic.

Robert Turk je izpostavil, da je naravno okolje v morju precej obremenjeno in razdrobljeno, da infralitoral, t. j. pravi obalni pas, na katerem uspeva algalna zarast in travniki cvetnic, obsega zgolj dobra 2 % površine ter da vse to kaže na veliko nevarnost presežanja zmogljivosti okolja. Predlaga, da se določi zgornja meja obremenitev z gradnjo in poselitve, preden dosežemo kritično točko.

Boris Kočever je izpostavil pomembnost meddržavnega sodelovanja. Vprašal, kako bomo sodelovali s sosednjimi državami in kako bomo lahko s PPN uspešni, glede na to, da je naš akvatorij v evropskem smislu relativno majhen. Za primer je podal informacijo o zadregi prelova in izlova rib v slovenskem morju, da kakšen je smisel omejevanja, če slovenski delež izlova v Jadranskem morju predstavlja 0,1 % od celotnega izlova. Izpostavil je tudi pomembnost poznavanja zgornje meje količine morske vode, ki se lahko uporablja za ogrevanje in hlajenje stavb (princip toplotne črpalke). Pozval je k uskladitvi medobčinskih interesov in skupnega načrtovanja.

Valentina Lavrenčič je nadaljevala s predstavitvijo stanja na državni ravni, torej, da Direktiva PPN predstavlja boljšo osnovo za sprejem konkretnega PPN. PPN se mora usklajevati s sosednjimi državami EU. Ti postopki tečejo prek Ministrstva za zunanje zadeve, ki je v preteklosti že sodelovalo v medresorski koordinaciji za PPN, in sicer v okviru projekta AdriPlan.

3 PROJEKT SUPREME: PRISPEVEK K IMPLEMENTACIJI PPN

Slavko Mezek je predstavil projekt SUPREME (*SU*porting maritime spatial Planning in the *Eastern ME*diterranean), njegov namen, cilje, vrednost in projektne partnerje. Predstavitev se nahaja v prilogi.

Izpostavil je praktično usmerjenost projekta, saj so partnerji projekta tudi državni organi, pristojni za pripravo PPN. Projektne aktivnosti v Sloveniji predstavljajo podlago za pripravo prvega osnutka PPN in oblikovanje koordinirane strukture upravljanja z obalnim pasom.

4 POVZETEK STANJA (RABA, OKOLJE, INTERAKCIJA MORJE/OBALA)

Gregor Čok in Manca Plazar sta predstavila povzetek stanja rabe morskoga prostora, okolja in interakcije med morjem in kopnim. Predstavila sta razliko med praksami načrtovanja na kopnem in na morju, kjer so na morju rabe opredeljene drugače, in sicer v cone, območja izključnih tipov rab. Rabe si lahko nasprotujejo, se podpirajo v sinergijah (določitev združljivih, delno združljivih, nezdružljivih rab na morju), v določeni meri tudi prekrivajo. Dodala sta, da je potrebno razmišljati o celotnem 3, 4-D prostoru (gladina, vodno telo, dno, poddno).

Predstavila sta metodološka izhodišča, kateri deležniki morajo biti vključeni v proces priprave PPN, kako popisati rabo tal in kakšna so trenutna izhodišča lokalnih skupnosti do priprave osnutka PPN.

Njuna predstavitev se nahaja v prilogi.

Mitja Petrič je predlagal konkretno lokacijo za nova območja marikulture.

Robert Turk je opozoril na potrebo po vzpostavitvi novih zavarovanih območij in drugih ukrepov varstva naravnih vrednot in ohranjanja biotske raznovrstnosti na morju. Nekateri ukrepi so že opredeljeni v načrtu za upravljanje z morskim okoljem (»[NUMO](#)«). Ti so vezani na režime plovbe in sidranja na morju in na najnujnejše spremljanje stanja,. Dodal je, da manjka povezava med turističnim razvojem in zavarovanimi območji oz. natančneje, aktivna vloga turističnega gospodarstva pri vlaganju v infrastrukturo za obisk zavarovanih območij. Izpostavil je manko povezovanja deležnikov okrog teh območij.

Slavko Mezek je tu opomnil na trenutno aktualen projekt [CEETO](#).

Andrej Stijepić Sambole iz Občine Ankarán je potrdil predstavljene ugotovljene aktivnosti vezane na OPN ter ustanovitev krajinskega parka Debeli rtič, pri čemer poudarja usklajenost

načrtovanih vsebin PPN s prostorskim razvojem Občine Ankaran, kot jih določa OPN ter javno dostopni podatki objavljeni na spletni strani Občine Ankaran. Prav tako predlaga, da organizator dogodka, pred načrtovanim srečanjem v juliju oskrbi Občino Ankaran s predstavitvami, ki so predmet tega srečanja.

Marko Starman je podrobneje predstavil aktivnosti občinskega prostorskega načrta Izole, ki se nanašajo konkretno na obalno črto. Marina glede ureditve ostaja odprto vprašanje (širitev, prenova), predvideva pa se ureditev obale ob hotelu Delfin in v zalivu San Simon. Odprti vprašanji sta Strunjanska obala in Belvederske terase, saj gre hkrati za turistično in zavarovano območje, ki potrebuje poseben pristop, da se lahko razvija trajnostno. Za predlog ureditve bo objavljen natečaj. Izpostavil je izziv postavitve otoka v Viližanskem zalivu, ob Ladjedelnici Izola, kjer se nahaja tudi arheološko najdišče in ima poseben pomen lokalni skupnosti. Izrazil je željo po skupni ureditvi takšnega območja in utemeljitvi načrta, ki bi presegal ožji pas, ki je potencialno v pristojnosti občine.

Mitja Petrič je opozoril na presojo umestitve otoka, gre namreč za mehko, muljasto dno, ki je dovzetno za pogrezanje ob izkopu gradiva. Robert Turk je dodal, da je potrebno biti ob takem posegu izjemno previden zaradi zamuljevanja morskega dna.

Brina Knez je predlagala pregled zaraščenosti, ob kamnitem pomolu v Strunjanu, kjer je bil včasih travnik, je danes samo še pesek in mulj. Tla so zelo aktivna sestavina morskega dna.

Boris Kočevar je predstavil pogled občine Piran. Zavzemajo se za obnovitev morske obale, predstavitev prometa v zaledje obalne črte in z natečajem preveriti, kako bi lahko občina enotno uredila obalno črto, s tem da se bo ščitilo naravno okolje in kulturno dediščino. Želijo si, da bo gospodarstvo vlagalo več sredstev v razvoj lokalnega okolja (s katerim sta soodvisna). Želje v Občini Piran so:

- širitev kopalnih površin in plaž,
- preveritev možnosti povečane izrabe ribištva, marikulture in morske energije,
- širitev obstoječe marine ter ureditev novih komunalnih privezov (Piran, Portorož),
- raba morja za namen rekreacije in športa.

Dodal je tudi, da se del strategije razvoja turizma v občini Piran naslanja na ohranjeno okolje in prostor, zato bo nujno potrebno uskladiti razvoj gospodarstva in dejavnosti z varovanjem narave.

Vinko Oblak je izpostavil problem ugreza vsled nalaganja usedlin, ki se kot posledica izpiranja meteornih vod, nalagajo na morsko dno in plovne poti. Predlagal je, naj se v fazi oblikovanja dokumentov o pomorskem prostorskem načrtovanju predvidi postopke v zvezi vzdrževanjem stanja morskega dna, predvsem med čiščenjem usedlin in plavin. Izpostavil je tudi pomembnost razlikovanja med poglabljanjem in čiščenjem morskega dna.

Manca Plazar je dodala, da je potrebno določiti obseg in lokacijo za deponiranje izkopanega gradiva, saj pred leti takšnega ustreznega prostora v Občini Piran ni bilo.

Roberto Levanič je predstavil dejavnosti in vizijo Luke Koper glede PPN. Luka Koper, d. d., se kot lastnik koncesije za upravljanje pristaniške infrastrukture ravna po veljavnem državnem prostorskem načrtu (DPN) za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru. Znotraj koncesijskega območja za luko je za prostor odgovorna Luka Koper, d. d., za območje izven koncesijskega območja pa država, natančneje Uprava Republike Slovenije za pomorstvo. Na območju luke se predvideva dodatna poglabljanja bazenov (1. bazen na -15 m, 2. bazen na -16 m in 3. bazen na -18 m). Velik izziv predstavlja odlaganje morskega sedimenta, zato so bile pripravljene strokovne podlage za ravnanje z muljem. V okviru DPN je bil opredeljen prostor za odlaganje, in sicer na Ankaranski bonifiki, kjer so tla že zasoljena. Trenutno sodelujejo pri projektu, v katerem pilotna faza predvideva kompresijo mulja in s tem izboljšanja možnosti za odlaganje morskega sedimenta (po vzoru sistema, ki ga izvaja Cinkarna Celje). Plovni koridorji delujejo, plovne poti so opredeljene v DPN. Nimajo konflikta z območjem za vojaške namene ali kom drugim.

Manca Plazar je predlagala, da se v prihodnje sestane z vsemi tudi individualno in izvede intervjuje za pridobitev ostalih podrobnosti, ki zadevajo podatke o rabi tal.

Georgi Bangiev je izpostavil vidik Mestne občine Koper (MOK). Vključenost v pripravo načrta PPN se jim zdi smiselna in dobra. Zanima jih, ali je trenutno postopek že v teku, ali pogovori potekajo samo na strokovno-tehnični ravni. V prvem primeru mora MOK že pripraviti odziv lokalne skupnosti, v drugem pa naproša za podaljšanje časa, ki ga imajo občine za pregled gradiva in nadaljnjo opredelitev do PPN. Zanima ga tudi ali bo potrebna izdelava celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) in ali je to v skladu z Direktivo PPN. Povedal je, da je MOK pripravila občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za Marino Koper in lokacijski načrt za območje med Koprom in Izolo. Omenil je tudi morebitne omejitve režimov v urbanih območjih glede 100 m pasu ICZM, da se Slovenija na tem relativno majhnem delu Jadranske obale ne bi

samoomejevala. V splošnem si želijo, da pride do trajnostnega gospodarskega razvoja, ki bo vključeval tudi okoljski vidik.

Predlaga delovni sestanek vseh štirih obalnih občin in v nadaljevanju več skupnih odzivov na začetke priprav osnutka za PPN.

Valentina Lavrenčič je odgovorila, da so na Ministrstvu zadovoljni, da se je pojavila priložnost, da se skozi enega od evropskih projektov zagotovi in pripravi odlična strokovna podlaga, za pripravo osnutka PPN, in ki bo v pomoč pri uradnih postopkih. Postopek za pripravo PPN uradno še ni stekel. Trenutno veljavna strategija SPRS je presplošna in brez vmesnih dokumentov, ki bi omogočali pripravo konkretnega PPN kot ga zahteva Direktiva. Struktura dokumenta s kartami je presplošna in premalo podrobna (predstavlja samo ilustrativen pregled s karto v merilu 1:1.000.000).

Ko bo prenovljena SPRS v postopku obravnave v Državnem zboru, se bo lahko začel pripravljati AP za morje in takrat bodo občine tudi uradno pozvane, da se vključijo v postopke. Že v okviru prenove SPRS je bila ustanovljena posebna fokusna skupina za morje, ki je obravnavala vizijo in model, ki velja tudi za morje in obalna mesta. V okviru priprave PPN bo stekel tudi postopek CPVO, skladno z zakoni.

Opredeljeno bo reševanje konfliktov, torej kako razmestiti in omejiti različne dejavnosti.

5 RAZVOJ DEJAVNOSTI V PRIHODNOSTI IN ZAKLJUČKI

Udeleženci so se soglasno strinjali z individualnimi intervjuji in naslednjim neformalnim srečanjem v juliju, ki bo pred drugo delavnico projekta SUPREME, ki je predvidena v jeseni 2018. Marec 2021, ko mora biti PPN pripravljen za Evropsko komisijo je že blizu, zato udeleženci pozdravljajo srečanja in predstavljena gradiva. V naslednjih mesecih se bodo organizirala tudi srečanja v manjših skupinah, kjer bodo gradivo lahko podrobneje pregledali.

Izpostavljeno je bilo vprašanje vključevanja občinskih svetov kot najvišjega organa občine pri odločitvah o PPN in časovnem okvirju, kako se bodo občinski sveti seznanili z vsebinami dokumentov. Zanimanje je bilo tudi za (ne)potrjevanje tovrstnega dokumenta na dnevnem redu občinskega sveta.

Dogovorjeno je bilo, da se udeležence in javnost v kratkem obvesti z zapisnikom iz delavnice in gradivom, ki je bilo predmet obravnave.